

Dísznövények nyáron

Az utóbbi hetek változatos időjárása megviselte környezetünket. Figyeljünk növényeinkre! Záróban, szélben, napsütésben próbálnak élni, és szépek maradni, de a kánikula, majd az eső és a lehűlés sajnos igen megviselte dísznövényeink többségét.

A leander szereti a vizet és a napsütést, ugyanakkor mostanában észrevehettük, hogy levelei sárgulnak, potyognak. Ez a túlzott felmelegedés következménye. A víz és a tápanyag pótlása rendkívül fontos a növények regenerálódásához, hogy még a fagyokig tudják oltani virágaikat.

A muskátli nagyon kedvelt dísznövény. Sokan ültetik, ápolják, gondozzák, szinte szívügyüknek tekintik fejlődésüket. Ezen kertészkedők bizonyára meglepődve tapasztalták, hogy a máskor virágaikat dúsan bontó növények bizony sárgulnak. A nagy meleg az oka. A cserepek, ládák, ültetőedények is jobban felmelegednek, magukba szívják a hőt. A gyökerek nem szívesen veszik ezt, és ha nem figyelünk oda, akár meg is sühetnek! S ez a növény sárgulását okozza. De ha elegendő vízzel és tápanyaggal látjuk el, akkor a hűvösebb időben új hajtásokat, virágokat hoznak. Az öntözés gyakoriságát nem lehet meghatározni: függ a fekvéstől, a napsütötte óráktól, a nap erősségétől, az ültetésre használt edény színétől, a környezet milyenségétől. A lényeg, hogy a közeg mindig nedves legyen.

A kerttulajdonosok szeretik az örökzöldeket, legyen az fenyő, tuja, ciprus, babér vagy más növény. Tíz évvel ezelőtt a kerttulajdonosok általában azért ültették ezeket, merthogy gondozást nem igazán igényelnek. Az utóbbi évek erre rácsafoltak. A rakétaborokát például igen szereti a pajzstetű – gyertyaláng formájúra megváltoztatja megjelenését, alig lehet ráismerni! Ha nem akarjuk látni seprűsödését, permetezéssel védekeznünk kell. Tujáknál, ciprusoknál egy-egy elszáradt ágrészre is fel kell figyelni, mert molyfertőzésre utalhat. Szakemberrel meg kell vizsgáltatni, és a megfelelő növényvédő szerrel kezelni.

Az utóbbi években sokan találkozhattak a belső barnulás tényével: ha a zöld tömeget szétnyitjuk, láthatjuk, hogy a törzs közeli levelek lebarapultak, elszáradtak. Egyesek ezt veszes gombafertőzésnek vélik, de megnyugtatóként tájékoztatást az olvasókat, hogy szerencsére nem arról, hanem élettani betegségről van szó. A növények a származási helyi szerinti hőmérséklet-tartományban érzik jól magukat. Hazánkban ez megváltozott. Szenvednek a kánikulától, még akkor is, ha elég öntözővizet kapnak. A megváltozott mikroklíma hatására a talajba lévő Mg- és Fe-mennyiséget felhasználják, így hiány lép fel. A pótlásról nekünk kell folyamatosan gondoskodnunk. Áprilistól októberig havonta legalább egyszer öntözőoldatot kell a növényeknek juttatni, de olyat, amelyikben az említett magnézium és vas megfelelő mennyiségben található. Még idejében vagyunk a segítségnyújtásnak!

Felmerülő kérdéseikre szakmai felvilágosítást ad András Károly kertészmérnök.

(Ilex-Kert Kft., tel.: 258-3891).

András Károly

Kánikula idején

A kánikula bárkinek okozhat valamilyen egészségügyi panaszt, rosszulétet, de figyelmetlenségünk akár tragédiához is vezethet. Egyszerű tanácsainkat megfogadva elkerülhető a baj.

Testünk normális körülmények között az izzadás által hűl le, de nagy hőségben elveszítheti ezt a képességét, így a test hőmérséklete gyorsan emelkedhet. A hőség károsítja az agyat és más szerveket, akár halálos is lehet. Tünetei: vörös, száraz és forró bőr, szapora pulzus, lüktető fejfájás, szédülés, émelygés, zavartság vagy tudatvesztés. Ha valakinél ezeket tapasztaljuk, azonnal hívjuk a mentőket, s megérkezésükig próbáljuk lehűteni a beteg testét (vigyük árnyékba, borogassuk, locsoljuk hideg vízzel)!

A legjobb megelőzni a bajt. Az izzadás és a párolgás miatt folyadékigényünk kánikula idején jelentősen megnő; a fokozott folyadékvesztés mellett fokozott sóvesztéssel is számolnunk kell. Ne cukrozott, koffein- vagy alkoholtartalmú italokat fogyasszunk, hanem részesítsük előnyben az ásványvizet vagy a csapvizet! A görögdinnye csak ajánlható, hiszen a gyümölcs 85-90 százaléka víz. A szívgyógyászok szerint szedőknél és az időseknek különösen oda kell figyelniük a folyadékbevitelre. Étrendünkbe illesszünk főként salátákat, párolt zöldségeket, könnyű ételeket! Fagyizáskor a gyümölcsös ízesítésűek jobban hűsítenek.

Nyáron hordjunk kalapot, napszemüveget, lenge vászonöltözetet, a nők fogják össze hajukat, a férfiak – ha munkakörük nem tiltja – ne vessék meg a rövidnadrágot! Különösen a déli órákban ne tartózkodjunk a napon, ne végezzünk fizikai munkát, az idősek ne akkor menjenek a piacra bevásárolni! Tilos gyermekeket, állatot zárt, szellőzés nélküli, parkoló autókban hagyni!

A babákat fokozottan óvni kell a napfénytől, gyakran kínáljuk őket vízzel vagy egy kevés sóttal is tartalmazó, citromos teával!

Strandon a legelviselhetőbb a kánikula, de figyelmetlenségünk itt is tragédiához vezethet.

A bőrt magas faktorszámú napvédő krémmel kell bekenni. Nem szabad közvetlenül étkezés után vagy alkoholos állapotban fürdeni. Szív- és érrendszeri, légző- vagy mozgásszervi betegségben szenvedők sose fürödjenek egyedül! Napozás után zuhanyozzunk, locsolgassuk magunkat, tilos felhevült testtel a vízbe menni, netán ugrani! Aki nem tud úszni, ne menjen mélyvízbe, ne aludjon el a gumimatracon, -csónakban!

A kánikula a járművezetők szervezetét is nagyon megterheli, a reflexek tompulnak, a vezetők türelmetlenebbek, indulatosabbak. Ne felejtsünk a kocsiban hajtógázzal működő sprayt, mert balesetveszélyes! Próbáljunk meg türelmesebbek lenni egymással, hiszen autóst és gyalogost egyaránt megvisel ez a szélsőséges időjárás.

Rácz Era

Kinek szól a „fülemile”?

– avagy a telekhatár közeli fák szomszédjogi helyzete

A telekhatártól 1,5–2 méterre lévő fűzfa levelei a szomszéd telekre hullottak. A szomszéd az áthajló ágak levágását kérte, amit a tulajdonos teljesített, ám később már – ugyanezen okból – a fa kivágását kérte. Az eset kapcsán külön kell tárgyalni az átnyúló ágak levágását és a fa kivágását.

A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) – a szomszédjogi általános szabályának nevezett – 100.§-a alapján „a tulajdonos a dolog használatában köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné”. Az ebből levezethető, speciális, a vázolt esetben irányadó szabálya a Ptk.-nak, hogy az áthajló ágak (esetleg átnyúló gyökerek) levágására a fa tulajdonosa akkor köteles, ha azok a szomszédos föld rendes használatát gátolják. Ha ezt a kötelezettségét a fa tulajdonosa felszólítás ellenére nem teljesíti, a szomszéd jogosult az áthajló ágakat (illetve átnyúló gyökereket) eltávolítani.

Vita esetén azt, hogy a föld rendes használatát az átnyúló fák, gyökerek valóban zavarják, a föld tulajdonosának kell bizonyítania. Abban az esetben tehát, ha a szomszéd föld tulajdonosának felszólítása ellenére a fa tulajdonosa nem távolítja el a fa átnyúló részeit, ezért az előbbi teszi meg azt, és az utóbbi pert indít, nem zárható ki, hogy az ágakat (gyökereket) eltávolító szomszédot a bíróság kártérítés megfizetésére kötelezi.

A Ptk.-nak a fa kivágására vonatkozó, konkrét rendelkezése nincs, a bírói gyakorlat ilyen esetekben a két említett szabályt alkalmazza. E körben azonban meg kell jegyezni, hogy mivel elsősorban az általános szabály érvényesül, a szomszédot kivágási jog nem illeti meg, a kivágásért viszont pert indíthat. A perben a bíróság – a speciális szabály alapján – azt vizsgálja, hogy a szomszéd föld rendes használata gátolt-e egyáltalán, és ha igen, milyen mértékben.

A bevezetőben említett indokra hivatkozó kereset alapján kivágásra kötelező ítélet aligha valószínűsíthető. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 3. számú állásfoglalásában kimondja: a növényzet kivágására kötelezés kivételesen, csak abban az esetben alkalmazható, ha az érdeksérelem más módon, így kártérítéssel sem hárítható el: „A szomszédos ingatlanon – különösen a közös határvonal közelében – lévő növényzet zavaró, károsító hatása miatt a növényzet eltávolítása iránt indított perben mindenkori azt kell vizsgálni, hogy a növényzet szükségtelenül zavarja-e a szomszédot ingatlana birtoklásában, okoz-e kárt, vagy fennáll-e a károsodás veszélye.”

A Legfelsőbb Bíróság egy hasonló – de nem áthulló levelek, hanem árnyékolás miatt indított – ügyben hozott, eseti döntésében környezeti szempontokat is mérlegelve arra mutatott rá, hogy a fák védik, kellemesebbé, szebbé teszik az emberi környezetet, porelvonó, levegőtisztító hatásuk által a lakókörnyezet javításában fontos szerepet töltenek be, ezért telepítésük, illetve a meglévő növényzet megóvása általános környezetvédelmi érdek. Erre figyelemmel a szomszédjogi vitákban általában nem kerülhet sor fák kivágásának elrendelésére, helye lehet viszont az árnyékolással összefüggésben esetleg keletkező kár megtérítésére való kötelezésnek.

Bár esetünkben – mivel nem gyümölcsfáról van szó – nincs jelentősége, említést érdemel még, hogy az áthajló ágakról lehullt gyümölcsöt, ha azt a fa tulajdonosa nem szedi fel, a szomszéd megtarthatja.

dr. Dénes Bertold
ügyvéd

www.erstebank.hu Erste Telefonközpont: 06 40 222 221

Az Erste Bank Monori fiókja teljes körű pénzügyi szolgáltatásokkal, kellemes környezetben várja Ügyfeleit!

Címünk:
2200 Monor
Kossuth Lajos u. 88/b.

ERSTE BANK
Értjük egymást.

AJTÓ-ABLAK BEMUTATÓTEREM		BEJÁRATI AJTÓK, ABLAKOK, GARÁZSKAPUK, REDŐNY, RELUXA
-25% egyenes felmérés		Műanyag REHAU, VEKA, PIMAPEN és PANORAMA típusú nyílászárók
Lakótelepi ajtó-ablak csere is!		XVII., Pesti út 17. • Nyitva: H-P: 10-17 (a Matrackirály felett, bejárati ajtó a Síma u.-ból)
VEKA EUROLINE		Tel/Fax: 256-4760, 06-70-610-8331
90x120	26.900 Ft	Bók Fenster Bt. • e-mail: bokfenster@vnet.hu
90x150	29.500 Ft	
120x150	36.500 Ft	